

MODELE DE SUBIECTE OFERITE DE MECTS
EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ELEVII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2012-2013/ Varianta 10
Limba și literatura română

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 2 ore.

SUBIECTUL I

(42 de puncte)

Citește, cu atenție, textul:

Fusese școlar bun. Clasele primare le învățase la Domnu Ghervescu, în sat la ei. D. Ghervescu l-a văzut așa cuminte și cu dragoste de carte și i s-a făcut oareșicum milă. El avea un frate, popă la București – i-a scris un răvaș lung, în care-i spunea c-a descoperit un talent grozav într-un băiat de acolo din sat și, cum băiatul e sărac și ar vrea să învețe mai departe, ar fi bine [...] să-l ia pe lângă dânsul și să-l dea acolo la gimnaziu. Mai târziu – cine știe ce va putea ieși din această binefacere ...

Frate-său i-a răspuns și el, printr-o scrisoare lungă, că-l primește bucuros [...].

Așa că lucrurile s-au pus iute la cale. Biata Ilinca Văduva i-a pregătit băiatului în pripă ce-a putut, a mai împrumutat câte o bucățică de pânză de prin sat, de i-a făcut și ea ce s-a priceput, ca o mamă – și pe la pârguitul strugurilor s-a despărțit, cu lacrămile pe obraz, de singura odraslă a casei și singura ei mângâiere.

— Radule mamă, vezi de nu ne uita, să ne mai scrii de pe acolo ...

Și s-a deprins Radu cu toate, pentru că era băiat bun, supus și răbdător. Câteva zile, la început, îl cam zăpăcise orașul acesta mare, în care el venise pentru întâia oară. Podoabele prăvăliilor cu geamuri cât ușa, zgomotul trăsurilor, învălmășeala lumii, casele mari cu câte patru rânduri îi ațâțau curiozitatea lui de copil neobișnuit cu astfel de lucruri, îl opreau în loc câteodată, iar felurile impresii îi năvăleau în cap valvârtej și-i târau gândurile și mirarea ca într-un șuvoi năprasnic. [...]

Vara, la vacanța cea mare, îndată după împărțirea premiilor, își strângea lucrășoarele, săruta frumos mâna părintelui și mamei preotese, își lua legătura la subțioară și pleca pe jos acasă, cu inima plină de dor, de bucurie și de nerăbdare.

Iar mama Ilinca, în toți anii, la ziua aceea, deretica mai frumos prin casă, gătea toate pentru de-ale mâncării [...]. Și cât îi ea de trecută, de slabă și bătută de necazuri, dar fața îi întinerește când vede pe Radu viind; [...] se repede în cale-i și într-un suflet e la poarta țarinei*.*

(Alexandru Vlahuță, *Din durerile lumii*)

*viind – venind; *țarină, s.f. – câmp cultivat; ogor, arătură

A. Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Notează câte un antonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *sărac, mari, bucurie*. **6 puncte**
2. Explică rolul virgulei în secvența *cu inima plină de dor, de bucurie și de nerăbdare*. **6 puncte**
3. Transcrie, din text, două cuvinte/grupuri de cuvinte care se referă la timpul acțiunii. **6 puncte**
4. Menționează două trăsături ale genului epic prezente în textul dat. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte (3-5 rânduri), semnificația secvenței: *Biata Ilinca Văduva i-a pregătit băiatului în pripă ce-a putut, a mai împrumutat câte o bucățică de pânză de prin sat, de i-a făcut și ea ce s-a priceput, ca o mamă – și pe la pârguitul strugurilor s-a despărțit, cu lacrămile pe obraz, de singura odraslă a casei și singura ei mângâiere*. **6 puncte**

B. Redactează o compunere de 150-250 de cuvinte (15-25 de rânduri), în care să evidențiezi trăsăturile unui personaj din fragmentul citat. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să numești două mijloace de caracterizare a personajului ales;
- să ilustrezi două trăsături ale personajului cu exemple adecvate, selectate din fragmentul citat;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti limitele de spațiu indicate.

SUBIECTUL al II-lea

(36 de puncte)

Citește, cu atenție, textul:

Eucitesc.ro anunță un nou concurs fulger! Propunerea pentru această ediție a concursului **Cum ar fi dacă ...?** este să vă imaginați ziua de Crăciun așa cum se va petrece ea în viitor, în anul 2200.

În cartea lui Charles Dickens, **Poveste de Crăciun**, Ebenezer Scrooge se întâlnește cu trei fantome, dintre care una este cea a Crăciunului Ce-Va-Să-Vină. Aceasta îl poartă pe Scrooge pe străzile Londrei și îl face părtaș la conversațiile dintre oamenii care l-au cunoscut în trecut pe personajul nostru. Noi suntem curioși să aflăm **cum va arăta Crăciunul anului 2200**, ce colinde se vor cânta, ce cadouri vor fi așezate sub bradul hologramă, cum vor sărbători copiii venirea lui Moș Crăciun etc. Imaginează-ți un scenariu de acest fel, cât mai autentic, scrie-l într-un text de maximum o pagină și trimite-l pe adresa admin@eucitesc.ro, până pe data de 23 decembrie.

Vom selecta trei texte finaliste care vor fi publicate pe site pentru a putea fi comentate de voi. Așa cum v-ați obișnuit deja, premiul constă într-un tichet în valoare de 500 de lei, cu ajutorul căruia îți vei putea cumpăra cărțile preferate.

(www.eucitesc.ro)

A. Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:

- numele concursului anunțat; **4 puncte**
- termenul limită de trimitere a textelor pentru concurs. **4 puncte**
- 2. Precizează care este valoarea premiului concursului și pentru ce poate fi folosit acesta. **4 puncte**
- 3. Menționează valoarea morfologică a fiecăruia dintre cuvintele subliniate din secvența: *Aceasta îl poartă pe Scrooge pe străzile Londrei și îl face părtaș la conversațiile dintre oamenii care l-au cunoscut în trecut pe personajul nostru.* **4 puncte**
- 4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate din secvența: *Imaginează-ți un scenariu de acest fel, cât mai autentic, scrie-l într-un text de maximum o pagină [...].* **4 puncte**
- 5. Transcrie fiecare propoziție din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *Vom selecta trei texte finaliste care vor fi publicate pe site pentru a putea fi comentate de voi.* **4 puncte**
- 6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată predicativă, introdusă prin adverbul relativ *cum*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de 80-150 de cuvinte (10–15 rânduri), în care să prezinți o întâmplare, reală sau imaginară, petrecută în timpul unui concurs. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti limitele de spațiu indicate.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 12 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 1 p.; coerența textului – 2 p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 p.; ortografia – 3p.; punctuația – 2 p.; așezarea corectă în pagină, lizibilitatea – 2 p.)

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ELEVII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2012 – 2013 / MODEL ISJ Hunedoara
Proba scrisă la LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 2 ore.

SUBIECTUL I

(42 de puncte)

Citește cu atenție textul următor:

*Totu-i alb în jur cât vezi
Noi podoabe pomi-ncarcă
Și vibrează sub zăpezi
Satele-adormite parcă.
Doamna Iarnă-n goană trece
În calești de vijelii –
Se turtesc pe geamul rece
Nasuri carne și hazlii.
Prin odăi miroase-a pâine,
A fum cald și amărui
Zgreapțână la ușă-un câine
Să-și primească partea lui ...*

*Tata iese să mai pună
Apă și nutreț la vacă;
Vine nins cu-n fel de brumă
Și-n mustăți cu promoroacă.
Iar bunicul desfășoară
Basmе pline de urgie,
Basmе care te-nfioară
Despre vremi de-odinioară,
Vremi ce-n veci n-au să mai fie.*

*(Nicolae Labiș, **Iarna**)*

A. Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Notează câte un antonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *adormite, rece, vine*. **6 puncte**
2. Explică rolul cratimei în secvența *de-odinioară*. **6 puncte**
3. Selectează un epitet și o personificare din fragmentul dat. **6 puncte**
4. Transcrie un vers care conține o imagine vizuală și un vers care conține o imagine olfactivă. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte (3-5 rânduri), semnificația versurilor: *Iar bunicul desfășoară /Basmе pline de urgie, / Basmе care te-nfioară / Despre vremi de-odinioară, / Vremi ce-n veci n-au să mai fie*. **6 puncte**

B. Redactează o compunere de 150-250 de cuvinte (15-25 rânduri), în care să-ți exprimi opinia despre semnificația titlului poeziei *Iarna*, de Nicolae Labiș. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să formulezi o opinie despre semnificația titlului;
- să-ți susții opinia formulată prin două argumente potrivite, valorificând textul dat;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti limitele de spațiu indicate.

Citește, cu atenție, textul:

Dincolo de miturile care o înconjoară și de domnitorii care i-au decis soarta, Poienari impresionează, în primul rând, prin amplasare. Situată la 850 de metri altitudine, în vârful Muntelui Cetatea, a fost odinioară „un cuib de vulturi”, locuit de soldați curajoși, asigurând un ultim refugiu în calea dușmanilor, care cu greu ar fi putut urca până aici. Turiștii trebuie să depună un efort susținut ca să treacă de cele aproape 1.500 de trepte până la cetate. Scările au fost amenajate destul de recent, între anii 1969 și 1972, când ruinele au fost parțial restaurate și incluse în circuitul turistic. Tot atunci a fost construită și o căsuță în stil argeșean, la intrarea în cetate, unde se află o expoziție despre istoria acestor locuri. De aici puteți cumpăra biletele de intrare și, de asemenea, câteva suveniruri modeste.*

După ce vă trageți sufletul, la finalul urcușului anevoios, trebuie să recunoașteți tenacitatea celor care au construit cetatea; de asemenea, merită să-l priviți cu admirație pe paznicul care urcă și coboară zilnic cele 1.500 de trepte.

(Roxana Ruscior, *Cetatea Poienari – Cuibul de vulturi din Făgăraș*, în revista *Terra Magazin*)

*mit, s.n. – poveste, legendă, basm

A. Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:

– prin ce impresionează Cetatea Poienari;

– în ce stil este construită căsuța care se află la intrarea în cetate.

4 puncte

2. Scrie titlul articolului din care este extras fragmentul și denumirea publicației în care acesta a apărut.

4 puncte

3. Menționează ce parte de vorbire este fiecare dintre cuvintele subliniate din secvența: *Dincolo de miturile care o înconjoară și de domnitorii care i-au decis soarta, Poienari impresionează, în primul rând, prin amplasare.*

4 puncte

4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate din secvența: [...] *merită să-l priviți cu admirație pe paznicul care urcă și coboară zilnic cele 1.500 de trepte.*

4 puncte

5. Transcrie două propoziții subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul acestora:

După ce vă trageți sufletul, la finalul urcușului anevoios, trebuie să recunoașteți tenacitatea celor care au construit cetatea.

4 puncte

6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată completivă indirectă, introdusă prin conjuncția *să*.

4 puncte

B. Redactează o scurtă narațiune de 80-150 de cuvinte (10-15 rânduri), în care să prezinți o întâmplare din timpul unei vizite imaginare la cetatea Poienari.

12 puncte

În compunerea ta, trebuie:

– să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;

– să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;

– să ai un conținut adecvat cerinței;

– să respecți limitele de spațiu indicate.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 12 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 1 p; coerența textului – 2 p; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 p; ortografia – 3 p; punctuația – 2 p; așezarea corectă în pagină, lizibilitatea – 2 p)